

LÃI KÉP TỪ TRỒNG DƯA HẦU TRONG MÙA DỊCH COVID-19

ĐẶNG VĂN HUẾ

Mặc dù đầu ra của quả dưa hấu ở nước ta trong những năm qua không mấy ổn định, vụ nào được mùa được giá, trừ chi phí sản xuất mỗi ha người dân thu nhập từ 50-100 triệu đồng, nhưng vụ mất mùa, rớt giá, mỗi ha người dân có thể lỗ 50-70 triệu đồng. Nghề trồng dưa rủi ro là vậy, nhưng như đã bén duyên, người nông dân ở vùng đồi tỉnh Quảng Bình nói chung và thị trấn Nông trường Việt Trung (huyện Bố Trạch) nói riêng không bỏ cuộc mà vẫn mạo hiểm “sống chung với lũ”. Bởi trồng dưa là nguồn thu nhập chính, là kế sinh nhai, liên quan trực tiếp đến đời sống của hàng trăm hộ gia đình với hàng ngàn lao động thiếu việc làm trên địa bàn. Đáng nói là, nếu những năm trước mỗi lo của người trồng dưa chỉ một phần thì vụ dưa năm nay mỗi lo đó nhân lên gấp bội, vì dịch bệnh Covid-19 diễn biến phức tạp không chỉ đe dọa sinh mạng con người trên toàn cầu mà còn làm sản xuất, lưu thông bế tắc; nhiều hàng hóa không tiêu thụ được, nhưng rất may điều đó đã không xảy ra với quả dưa hấu Quảng Bình. Năm nay dưa vụ chính được mùa lại được giá, thu hoạch đến đâu tiêu thụ đến đó và giá tăng dần vào cuối vụ. Thấy lãi cao, nhiều hộ quyết định trồng thêm vụ trái và nhờ đó mà thu được lãi kép từ nghề này.

Dưa hấu là cây nông nghiệp ngắn ngày, phù hợp với đất đồi, đất thịt nhẹ, đất pha cát và chịu

thâm canh cao nhưng không chịu chuyên canh trên cùng một loại đất. Vì vậy, muốn quả dưa đạt năng suất, chất lượng cao, dưa phải được trồng trên đất mới bằng cách thuê đất canh tác theo thời vụ. Với hộ có đất vườn, phải áp dụng biện pháp trồng xen hoặc luân canh, tức là sau khi thu hoạch dưa phải trồng loại cây khác trên đất đó năm khác mới quay lại trồng dưa (nếu không có điều kiện thuê đất mới). Đặc biệt, giống dưa mới hiện nay chịu thâm canh cao nên phải thực hiện đúng quy trình gieo trồng và chăm sóc; phòng trừ sâu bệnh hại đúng cách, nhất là phải đảm bảo chế độ nước tưới. Mặt khác, người trồng phải chuẩn bị một số lượng lớn que gỗ nhỏ để kê quả dưa nhằm chống thối và tránh côn trùng phá hoại. Tiền thuê đất, giá hạt giống, công làm đất, phân bón, vật tư nguyên liệu và thuê nhân công cao dần hàng năm nên chi phí đầu vào cho sản xuất một ha dưa hấu thâm canh cũng tăng dần thường dao động từ 50-70 triệu đồng. Chi phí đầu vào cao, đầu ra sản phẩm bấp bênh đã làm cho người trồng dưa hấu luôn thấp thỏm, tâm trạng bất an, vậy nên trong thời kinh tế thị trường chỉ những người dám nghĩ dám làm mới gắn bó với nghề trồng dưa hàng hóa. Ông Nguyễn Văn Thiện, một người có kinh nghiệm nhiều năm trong nghề trồng dưa hấu tâm sự: “Ở thị trấn Nông trường Việt Trung, lao động trong độ tuổi không có việc làm rất đông, đa số hộ gia đình

*Xuân phát triển thể mạnh tiềm năng, xây đất nước huy hoàng đón Tết
Tết nâng cao trình độ nhân lực, dựng công trình khởi sắc chào Xuân.*

PHAN THANH TỊNH

chỉ có một người (vợ hoặc chồng) làm công nhân của công ty. Trong khi đó, sau cơn bão lịch sử năm 2013, phần lớn diện tích cao su sản xuất đã bị gãy đổ phải trồng lại, giá mủ cũng tuột dốc, từ đó thu nhập của công nhân thấp, đời sống các gia đình gặp rất nhiều khó khăn. Để ổn định cuộc sống, nhiều năm qua bà con nơi đây đã xem việc trồng dưa hấu hàng hóa là nguồn thu nhập chính của gia đình. Để có đất trồng dưa người ta phải thuê của Công ty Việt Trung và các hộ có đất theo thời vụ, đất trên địa bàn không đủ thì đến các xã lân cận như Đại Trạch, Hòa Trạch, Nam Trạch, Lý Trạch, có người phải lên tận Hàm Ninh, huyện Quảng Ninh thuê đất trồng dưa. Sản xuất nông nghiệp luôn mang tính rủi ro, vụ được vụ mất, giá cả bấp bênh lúc cao lúc thấp, vấn đề quan trọng là tạo được việc làm và góp phần đảm bảo đời sống”. Chị Quyên, một chủ trồng dưa ở Tổ dân phố 10 cho biết: Năm nay gia đình chị và một hộ trong tổ dân phố thuê 2ha đất của một hộ dân ở xã Lý Trạch để trồng chung dưa hấu. Nhờ tích cực đầu tư thâm canh nên năng suất dưa khá cao (khoảng 25 tấn/ha). Thời kỳ bắt đầu gieo hạt thì dịch Covid-19 cũng bắt đầu phát sinh, do chưa biết được mức độ nguy hiểm của loại bệnh này nên cứ khẩn trương triển khai đúng thời vụ. Đến khi dưa bắt đầu hình thành quả và ngày một lớn, tình hình dịch diễn biến phức tạp, mức độ lây lan ngày một cao thì người trồng dưa chúng tôi không chỉ lo cho tính mạng của mình mà còn thấp thỏm không biết bán dưa cho ai. Đến thời kỳ chuẩn bị thu hoạch, xem tivi thấy biên giới Việt Trung xe cộ ùn ứ hàng chục ngàn chiếc không qua được cửa khẩu, người trồng dưa chúng tôi đã nghĩ vụ dưa này nhất định trắng tay. Ai ngờ được sự quan tâm của các ngành chuyên môn, nhất là ngành nông nghiệp, ngành công thương và cơ quan hải quan, chỉ mấy ngày sau hàng hóa trên đó đã được thông khẩu, lái buôn tìm đến tận rẫy đặt

Dưa hấu của anh Trần Văn Hiền, thị trấn Nông Trường Việt Trung, huyện Bố Trạch xuất bán tại vườn Ảnh: Đ.V.H

mua dưa. Có mỗi bán đã mừng rồi nhưng giá mỗi ngày mỗi tăng nên càng mừng hơn, chúng tôi bán được trên 6.000 đ/kg, những hộ thu hoạch dưa gần cuối vụ bán được những 10.000 đ/kg. Riêng vụ này trừ chi phí chúng tôi chia nhau mỗi hộ hơn 100 triệu đồng, thắng lợi trông thấy nên ai cũng vui”. Sự khác biệt nữa đối với vụ này là, sau khi kiểm tra chất lượng, dưa đảm bảo an toàn thực phẩm đã được người mua gắn nhãn mác, theo quy định xuất khẩu chính ngạch. Sau thu hoạch vụ chính thắng lợi, nhiều hộ tiếp tục thuê đất mạnh dạn đầu tư trồng thêm dưa trái vụ trong năm. Mặc dù thời tiết diễn biến phức tạp nên năng suất dưa không cao nhưng nhờ giá cả đầu ra ổn định nên vẫn cho thu nhập khá, tạo việc làm cho hàng trăm lao động thời vụ trên địa bàn huyện.

Điều đáng nói là trong lúc dịch bệnh Covid-19 diễn biến phức tạp và kéo dài đã ảnh hưởng rất lớn đến tình hình phát triển kinh tế - xã hội chung của đất nước, đời sống của đại bộ phận Nhân dân gặp nhiều khó khăn. Chính phủ phải chi hàng chục ngàn tỷ đồng để hỗ trợ người dân thì ở thị trấn Nông trường Việt Trung (huyện Bố Trạch) hàng chục hộ dân đã thực hiện thắng lợi hai vụ dưa trong năm, tạo ra lãi kép trong nông nghiệp và mang lại hàng chục tỷ đồng từ xuất khẩu nông sản cho nước nhà, góp phần quan trọng cải thiện đời sống nông dân ■